

TRANSPORTATION

Aviation

**Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and AZERBAIJAN**

Signed at Baku April 6, 2016

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“. . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

AZERBAIJAN

Transportation: Aviation

Agreement signed at Baku

April 6, 2016;

Entered into force June 14, 2016.

AIR TRANSPORT AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF

THE UNITED STATES OF AMERICA

AND

THE GOVERNMENT OF

THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

The Government of the United States of America and the Government of the Republic of Azerbaijan (hereinafter, "the Parties");

Desiring to promote an international aviation system based on competition among airlines in the marketplace with minimum government interference and regulation;

Desiring to make it possible for airlines to offer the traveling and shipping public a variety of service options, and wishing to encourage individual airlines to develop and implement innovative and competitive prices;

Desiring to facilitate the expansion of international air transport opportunities;

Desiring to ensure the highest degree of safety and security in international air transport and reaffirming their grave concern about acts or threats against the security of aircraft, which jeopardize the safety of persons or property, adversely affect the operation of air transportation, and undermine public confidence in the safety of civil aviation; and

Being Parties to the Convention on International Civil Aviation, done at Chicago December 7, 1944;

Have agreed as follows:

Article 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement, unless otherwise stated, the term:

1. "Aeronautical authorities" means, in the case of the United States, the Department of Transportation and in the case of the Republic of Azerbaijan, the State Civil Aviation Administration, and any person or agency authorized to perform functions exercised by the Department of Transportation or said State Civil Aviation Administration;
2. "Agreement" means this Agreement and any amendments thereto;
3. "Air transportation" means the public carriage by aircraft of passengers, baggage, cargo, and mail, separately or in combination, scheduled or charter, for remuneration or hire;
4. "Airline of a Party" means an airline that has received its Air Operator's Certificate (AOC) from and has its principal place of business in the territory of that Party;
5. "Convention" means the Convention on International Civil Aviation, done at Chicago December 7, 1944, and includes:
 - a. any amendment that has entered into force under Article 94(a) of the Convention and has been ratified by both Parties, and
 - b. any Annex or any amendment thereto adopted under Article 90 of the Convention, insofar as such Annex or amendment is at any given time effective for both Parties;
6. "Full cost" means the cost of providing service plus a reasonable charge for administrative overhead;
7. "International air transportation" means air transportation that passes through the airspace over the territory of more than one State;
8. "Price" means any fare, rate, or charge for the carriage of passengers, baggage, or cargo (excluding mail) in air transportation, including surface transportation in connection with international air transportation, charged by airlines, including their agents, and the conditions governing the availability of such fare, rate, or charge;
9. "Stop for non-traffic purposes" means a landing for any purpose other than taking on or discharging passengers, baggage, cargo, or mail in air transportation;

10. The term "territory" in relation to either Contracting Party means the land and water areas under the sovereignty of that Party and includes the airspace above them; and
11. "User charge" means a charge imposed on airlines for the provision of airport, airport environmental, air navigation, or aviation security facilities or services including related services and facilities.

Article 2

Grant of Rights

1. Each Party grants to the other Party the following rights for the conduct of international air transportation by the airlines of the other Party:
- a. the right to fly across its territory without landing;
 - b. the right to make stops in its territory for non-traffic purposes;
 - c. the right to perform international air transportation between points on the following routes:
 - (i) for airlines of the United States, from points behind the United States via the United States and intermediate points to any point or points in Azerbaijan and beyond; and for all-cargo service, between Azerbaijan and any point or points;
 - (ii) for airlines of Azerbaijan, from points behind Azerbaijan via Azerbaijan and intermediate points to any point or points in the United States and beyond; and for all-cargo service, between the United States and any point or points; and
 - d. the rights otherwise specified in this Agreement.
2. Each airline of a Party may, on any or all flights and at its option:
- a. operate flights in either or both directions;
 - b. combine different flight numbers within one aircraft operation;
 - c. serve behind, intermediate, and beyond points and points in the territories of the Parties in any combination and in any order;

- d. omit stops at any point or points;
- e. transfer traffic from any of its aircraft to any of its other aircraft at any point;
- f. serve points behind any point in its territory with or without change of aircraft or flight number and hold out and advertise such services to the public as through services;
- g. make stopovers at any points whether within or outside the territory of either Party;
- h. carry transit traffic through the other Party's territory; and
- i. combine traffic on the same aircraft regardless of where such traffic originates;

without directional or geographic limitation and without loss of any right to carry traffic otherwise permissible under this Agreement, provided that, with the exception of all-cargo services, the transportation is part of a service that serves a point in the homeland of the airline.

3. On any segment or segments of the routes above, any airline of a Party may perform international air transportation without any limitation as to change, at any point on the route, in type or number of aircraft operated, provided that, with the exception of all-cargo services, in the outbound direction, the transportation beyond such point is a continuation of the transportation from the homeland of the airline and, in the inbound direction, the transportation to the homeland of the airline is a continuation of the transportation from beyond such point.

4. Nothing in this Article shall be deemed to confer on the airline or airlines of one Party the rights to take on board, in the territory of the other Party, passengers, baggage, cargo, or mail carried for compensation and destined for another point in the territory of that other Party.

5. Any airline of a Party performing charter international air transportation originating in the territory of either Party, whether on a one-way or round-trip basis, shall have the option of complying with the charter laws, regulations, and rules either of its homeland or of the other Party. If a Party applies different rules, regulations, terms, conditions, or limitations to one or more of its airlines, or to airlines of different countries, each airline of the other Party shall be subject to the least restrictive of such criteria. Nothing in this paragraph shall limit the rights of a Party to require airlines of both Parties to adhere to requirements relating to the protection of passenger funds and passenger cancellation and refund rights. Except with respect to the consumer protection

rules referred to in this paragraph, neither Party shall require an airline of the other Party, in respect of the carriage of traffic from the territory of that other Party or of a third country on a one-way or round-trip basis, to submit more than a notice that it is complying with the applicable laws, regulations, and rules referred to in this paragraph or of a waiver of these laws, regulations, or rules granted by the applicable aeronautical authorities.

Article 3

Authorization

Each Party, on receipt of applications from an airline of the other Party, in the form and manner prescribed for operating authorizations and technical permissions, shall grant appropriate authorizations and permissions with minimum procedural delay, provided:

- a. substantial ownership and effective control of that airline are vested in the other Party, nationals of that Party, or both;
- b. the airline is qualified to meet the conditions prescribed under the laws and regulations normally applied to the operation of international air transportation by the Party considering the application or applications; and
- c. the other Party is maintaining and administering the provisions set forth in Article 6 (Safety) and Article 7 (Aviation Security).

Article 4

Revocation of Authorization

1. Either Party may revoke, suspend, limit, or impose conditions on the operating authorizations or technical permissions of an airline where:
 - a. that airline is not an airline of the other Party under Article 1(4);
 - b. substantial ownership and effective control of that airline are not vested in the other Party, the other Party's nationals, or both; or
 - c. that airline has failed to comply with the laws and regulations referred to in Article 5 (Application of Laws) of this Agreement.

2. Unless immediate action is essential to prevent further noncompliance with subparagraph 1c of this Article, the rights established by this Article shall be exercised only after consultation with the other Party.

3. This Article does not limit the rights of either Party to withhold, revoke, suspend, limit, or impose conditions on the operating authorization or technical permission of an airline or airlines of the other Party in accordance with the provisions of Article 6 (Safety) or Article 7 (Aviation Security).

Article 5

Application of Laws

1. The laws and regulations of a Party relating to the admission to or departure from its territory of aircraft engaged in international air navigation, or to the operation and navigation of such aircraft while within its territory, shall be complied with by such aircraft upon entering, when departing from, or while within the territory of the first Party.

2. While entering, within, or leaving the territory of one Party, its laws and regulations relating to the admission to or departure from its territory of passengers, crew or cargo on aircraft (including regulations relating to entry, clearance, aviation security, immigration, passports, customs and quarantine or, in the case of mail, postal regulations) shall be complied with by, or on behalf of, such passengers, crew or cargo of the other Party's airlines.

Article 6

Safety

1. Each Party shall recognize as valid, for the purpose of operating the air transportation provided for in this Agreement, certificates of airworthiness, certificates of competency, and licenses issued or validated by the other Party and still in force, provided that the requirements for such certificates or licenses at least equal the minimum standards that may be established pursuant to the Convention. Each Party may, however, refuse to recognize as valid for the purpose of flight above its own territory, certificates of competency and licenses granted to or validated for its own nationals by the other Party.

2. Either Party may request consultations concerning the safety standards maintained by the other Party relating to aeronautical facilities, aircrews, aircraft, and operation of airlines of that other Party. If, following such consultations, one Party finds that the other

Party does not effectively maintain and administer safety standards and requirements in these areas that at least equal the minimum standards that may be established pursuant to the Convention, the other Party shall be notified of such findings and the steps considered necessary to conform with these minimum standards, and the other Party shall take appropriate corrective action. Each Party reserves the right to withhold, revoke, suspend, limit, or impose conditions on the operating authorization or technical permission of an airline or airlines of the other Party in the event the other Party does not take such appropriate corrective action within a reasonable time and to take immediate action, prior to consultations, as to such airline or airlines if the other Party is not maintaining and administering the aforementioned standards and immediate action is essential to prevent further noncompliance.

Article 7

Aviation Security

1. The Parties affirm that their obligation to each other to protect the security of civil aviation against acts of unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Without limiting the generality of their rights and obligations under international law, the Parties shall in particular act in conformity with the provisions of the Convention on Offenses and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, done at Tokyo September 14, 1963, the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, done at The Hague December 16, 1970, the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal September 23, 1971, and the Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal February 24, 1988.
2. The Parties shall provide upon request all necessary assistance to each other to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, of their passengers and crew, and of airports and air navigation facilities, and to address any other threat to the security of civil air navigation.
3. The Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the aviation security standards and appropriate recommended practices established by the International Civil Aviation Organization and designated as Annexes to the Convention; they shall require that operators of aircraft of their registry, operators of aircraft that have their principal place of business or permanent residence in their territory, and the operators of airports in their territory act in conformity with such aviation security provisions.
4. Each Party agrees to observe the security provisions required by the other Party for entry into, for departure from, and while within the territory of that other Party and to

take adequate measures to protect aircraft and to inspect passengers, crew, and their baggage and carry-on items, as well as cargo and aircraft stores, prior to and during boarding or loading. Each Party shall also give positive consideration to any request from the other Party for special security measures to meet a particular threat.

5. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of aircraft or other unlawful acts against the safety of passengers, crew, aircraft, airports or air navigation facilities occurs, the Parties shall assist each other by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat.

6. When a Party has reasonable grounds to believe that the other Party has departed from the aviation security provisions of this Article, the aeronautical authorities of that Party may request immediate consultations with the aeronautical authorities of the other Party. Failure to reach a satisfactory agreement within 15 days from the date of such request shall constitute grounds to withhold, revoke, suspend, limit, or impose conditions on the operating authorization and technical permissions of an airline or airlines of that Party. When required by an emergency, a Party may take interim action prior to the expiry of 15 days.

Article 8

Commercial Opportunities

1. The airlines of each Party shall have the right to establish offices in the territory of the other Party for the promotion and sale of air transportation.

2. The airlines of each Party shall be entitled, in accordance with the laws and regulations of the other Party relating to entry, residence, and employment, to bring in and maintain in the territory of the other Party managerial, sales, technical, operational, and other specialist staff required for the provision of air transportation.

3. Each airline shall have the right to perform its own ground-handling in the territory of the other Party ("self-handling") or, at the airline's option, select among competing agents for such services in whole or in part. The rights shall be subject only to physical constraints resulting from considerations of airport safety. Where such considerations preclude self-handling, ground services shall be available on an equal basis to all airlines; charges shall be based on the costs of services provided; and such services shall be comparable to the kind and quality of services as if self-handling were possible.

4. An airline of a Party may engage in the sale of air transportation in the territory of the other Party directly and, at the airline's discretion, through its agents, except as may

be specifically provided by the charter regulations of the country in which the charter originates that relate to the protection of passenger funds, and passenger cancellation and refund rights. Each airline shall have the right to sell such transportation, and any person shall be free to purchase such transportation, in the currency of that territory or in freely convertible currencies.

5. Each airline shall have the right to convert and remit to its country and, except where inconsistent with generally applicable law or regulation, any other country or countries of its choice, on demand, local revenues in excess of sums locally disbursed. Conversion and remittance shall be permitted promptly without restrictions or taxation in respect thereof at the rate of exchange applicable to current transactions and remittance on the date the carrier makes the initial application for remittance.

6. The airlines of each Party shall be permitted to pay for local expenses, including purchases of fuel, in the territory of the other Party in local currency. At their discretion, the airlines of each Party may pay for such expenses in the territory of the other Party in freely convertible currencies according to local currency regulation.

7. In operating or holding out the authorized services under this Agreement, any airline of one Party may enter into cooperative marketing arrangements such as blocked-space, code-sharing, or leasing arrangements, with

- a) an airline or airlines of either Party;
- b) an airline or airlines of a third country; and
- c) a surface transportation provider of any country;

provided that all participants in such arrangements (i) hold the appropriate authority and (ii) meet the requirements normally applied to such arrangements.

8. Airlines and indirect providers of cargo transportation of both Parties shall be permitted, without restriction, to employ in connection with international air transportation any surface transportation for cargo to or from any points in the territories of the Parties or in third countries, including to and from all airports with customs facilities and to transport cargo in bond under applicable laws and regulations. Such cargo, whether moving by surface or by air, shall have access to airport customs processing and facilities. Airlines may elect to perform their own surface transportation or to provide it through arrangements with other surface carriers, including surface transportation operated by other airlines and indirect providers of cargo air transportation. Such intermodal cargo services may be offered at a single, through price for the air and surface transportation combined, provided that shippers are not misled as to the facts concerning such transportation.

Article 9**Customs Duties and Charges**

1. On arriving in the territory of one Party, aircraft operated in international air transportation by the airlines of the other Party, their regular equipment, ground equipment, fuel, lubricants, consumable technical supplies, spare parts (including engines), aircraft stores (including but not limited to such items of food, beverages and liquor, tobacco, and other products destined for sale to or use by passengers in limited quantities during flight), and other items intended for or used solely in connection with the operation or servicing of aircraft engaged in international air transportation shall be exempt, on the basis of reciprocity, from all import restrictions, property taxes and capital levies, customs duties, excise taxes, and similar fees and charges that are (a) imposed by the national authorities, and (b) not based on the cost of services provided, provided that such equipment and supplies remain on board the aircraft.
2. There shall also be exempt, on the basis of reciprocity, from the taxes, levies, duties, fees, and charges referred to in paragraph 1 of this Article, with the exception of charges based on the cost of the service provided:
 - a. aircraft stores introduced into or supplied in the territory of a Party and taken on board, within reasonable limits, for use on outbound aircraft of an airline of the other Party engaged in international air transportation, even when these stores are to be used on a part of the journey performed over the territory of the Party in which they are taken on board;
 - b. ground equipment and spare parts (including engines) introduced into the territory of a Party for the servicing, maintenance, or repair of aircraft of an airline of the other Party used in international air transportation;
 - c. fuel, lubricants, and consumable technical supplies introduced into or supplied in the territory of a Party for use in an aircraft of an airline of the other Party engaged in international air transportation, even when these supplies are to be used on a part of the journey performed over the territory of the Party in which they are taken on board; and
 - d. promotional and advertising materials introduced into or supplied in the territory of one Party and taken on board, within reasonable limits, for use on outbound aircraft of an airline of the other Party engaged in international air transportation, even when these materials are to be used on a part of the journey performed over the territory of the Party in which they are taken on board.
3. Equipment and supplies referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article may be required to be kept under the supervision or control of the appropriate authorities.

4. The exemptions provided by this Article shall also be available where the airlines of one Party have contracted with another airline, which similarly enjoys such exemptions from the other Party, for the loan or transfer in the territory of the other Party of the items specified in paragraphs 1 and 2 of this Article.

Article 10

User Charges

1. User charges that may be imposed by the competent charging authorities or bodies of each Party on the airlines of the other Party shall be just, reasonable, not unjustly discriminatory, and equitably apportioned among categories of users. In any event, any such user charges shall be assessed on the airlines of the other Party on terms not less favorable than the most favorable terms available to any other airline at the time the charges are assessed.

2. User charges imposed on the airlines of the other Party may reflect, but shall not exceed, the full cost to the competent charging authorities or bodies of providing the appropriate airport, airport environmental, air navigation, and aviation security facilities and services at the airport or within the airport system. Such charges may include a reasonable return on assets, after depreciation. Facilities and services for which charges are made shall be provided on an efficient and economic basis.

3. Each Party shall encourage consultations between the competent charging authorities or bodies in its territory and the airlines using the services and facilities, and shall encourage the competent charging authorities or bodies and the airlines to exchange such information as may be necessary to permit an accurate review of the reasonableness of the charges in accordance with the principles of paragraphs 1 and 2 of this Article. Each Party shall encourage the competent charging authorities to provide users with reasonable notice of any proposal for changes in user charges to enable users to express their views before changes are made.

4. Neither Party shall be held, in dispute resolution procedures pursuant to Article 14, to be in breach of a provision of this Article, unless (a) it fails to undertake a review of the charge or practice that is the subject of complaint by the other Party within a reasonable amount of time; or (b) following such a review it fails to take all steps within its power to remedy any charge or practice that is inconsistent with this Article.

Article 11

Fair Competition

1. Each Party shall allow a fair and equal opportunity for the airlines of both Parties to compete in providing the international air transportation governed by this Agreement.
2. Each Party shall allow each airline to determine the frequency and capacity of the international air transportation it offers based upon commercial considerations in the marketplace. Consistent with this right, neither Party shall unilaterally limit the volume of traffic, frequency, or regularity of service, or the aircraft type or types operated by the airlines of the other Party, except as may be required for customs, technical, operational, or environmental reasons under uniform conditions consistent with Article 15 of the Convention.
3. Neither Party shall impose on the other Party's airlines a first-refusal requirement, uplift ratio, no-objection fee, or any other requirement with respect to capacity, frequency, or traffic that would be inconsistent with the purposes of this Agreement.
4. Neither Party shall require the filing of schedules, programs for charter flights, or operational plans by airlines of the other Party for approval, except as may be required on a non-discriminatory basis to enforce the uniform conditions foreseen by paragraph 2 of this Article or as may be specifically authorized in this Agreement. If a Party requires filings for information purposes, it shall minimize the administrative burdens of filing requirements and procedures on air transportation intermediaries and on airlines of the other Party.

Article 12

Pricing

1. Each Party shall allow prices for air transportation to be established by airlines of both Parties based upon commercial considerations in the marketplace.
2. Prices for international air transportation between the territories of the Parties shall not be required to be filed. Notwithstanding the foregoing, the airlines of the Parties shall provide immediate access, on request, to information on historical, existing, and proposed prices to the aeronautical authorities of the Parties in a manner and format acceptable to those aeronautical authorities.

Article 13**Consultations**

Either Party may, at any time, request consultations relating to this Agreement. Such consultations shall begin at the earliest possible date, but not later than 60 days from the date the other Party receives the request unless otherwise agreed.

Article 14**Settlement of Disputes**

1. Any dispute arising under this Agreement, except those that may arise under Article 12 (Pricing), that is not resolved within 30 days of the date established for consultations pursuant to a request for consultations under Article 13 may be referred, by agreement of the Parties, for decision to some person or body. If the Parties do not so agree, either Party may give written notice to the other Party through diplomatic channels that it is requesting that the dispute be submitted to arbitration.
2. Arbitration shall be by a tribunal of three arbitrators to be constituted as follows:
 - a. Within 30 days after the receipt of a request for arbitration, each Party shall name one arbitrator. Within 60 days after these two arbitrators have been named, they shall by agreement appoint a third arbitrator, who shall act as President of the arbitral tribunal;
 - b. If either Party fails to name an arbitrator, or if the third arbitrator is not appointed, in accordance with subparagraph a of this paragraph, either Party may request the President of the Council of the International Civil Aviation Organization to appoint the necessary arbitrator or arbitrators within 30 days. If the President of the Council is of the same nationality as one of the Parties, the most senior Vice President who is not disqualified on that ground shall make the appointment.
3. The arbitral tribunal shall be entitled to decide the extent of its jurisdiction under this Agreement and, except as otherwise agreed, shall establish its own procedural rules. The tribunal, once formed, may at the request of either Party recommend interim relief measures pending its final determination. If either of the Parties requests it or the tribunal deems it appropriate, a conference to determine the precise issues to be arbitrated and the specific procedures to be followed shall be held not later than 15 days after the tribunal is fully constituted.
4. Except as otherwise agreed or as directed by the tribunal, the statement of claim shall be submitted within 45 days of the time the tribunal is fully constituted, and the

statement of defense shall be submitted 60 days thereafter. Any reply by the claimant shall be submitted within 30 days of the submission of the statement of defense. Any reply by the respondent shall be submitted within 30 days thereafter. If either Party requests it or the tribunal deems it appropriate, the tribunal shall hold a hearing within 45 days after the last pleading is due.

5. The tribunal shall attempt to render a written decision within 30 days after completion of the hearing or, if no hearing is held, after the last pleading is submitted. The decision of the majority of the tribunal shall prevail.

6. The Parties may submit requests for interpretation of the decision within 15 days after it is rendered and any interpretation given shall be issued within 15 days of such request.

7. Each Party shall, to the degree consistent with its national law, give full effect to any decision or award of the arbitral tribunal.

8. The expenses of the arbitral tribunal, including the fees and expenses of the arbitrators, shall be shared equally by the Parties. Any expenses incurred by the President of the Council of the International Civil Aviation Organization in connection with the procedures of paragraph 2b of this Article shall be considered to be part of the expenses of the arbitral tribunal.

Article 15

Amendment

This Agreement may be amended in writing by agreement of both Parties.

Article 16

Termination

Either Party may, at any time, give notice in writing to the other Party of its decision to terminate this Agreement. Such notice shall be sent simultaneously to the International Civil Aviation Organization. This Agreement shall terminate at midnight (at the place of receipt of the notice to the other Party) at the end of the International Air Transport Association (IATA) traffic season in effect one year following the date of written notification of termination, unless the notice is withdrawn by agreement of the Parties before the end of this period.

Article 17

Registration with ICAO

This Agreement and all amendments thereto shall be registered with the International Civil Aviation Organization.

Article 18

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the date of the later note of an exchange of diplomatic notes between the Parties confirming that each Party has completed the necessary internal procedures for entry into force of the agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Baku, this 6th day of April, 2016, in two originals, in the English and Azerbaijani languages, both texts being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF AZERBAIJAN:

**Amerika Birləşmiş Ştatları Hökuməti
ilə Azərbaycan Respublikası Hökuməti
arasında
hava nəqliyyatı haqqında
Saziş**

Bundan sonra “Tərəflər” adlandırılacaq Amerika Birləşmiş Ştatları Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti;

hökumətin minimal müdaxiləsi və tənzimlənməsi ilə bazarda aviasiya şirkətləri arasında rəqabətə əsaslanmaqla, beynəlxalq aviasiya sisteminin təşviqini arzulayaraq;

aviasiya şirkətləri üçün ictimai səyahətlər və daşımalar üzrə müxtəlif xidmət növlərinin təklif edilməsini mümkün etmək, habelə fərdi aviasiya şirkətlərini innovativ və rəqabətqabiliyyətli qiymətlərin təkmilləşdirilməsi və tətbiqinə təşviq etmək niyyətində olaraq;

beynəlxalq hava nəqliyyatı imkanlarının genişləndirilməsinə yardım etmək arzusunda olaraq;

beynəlxalq hava nəqliyyatında təhlükəsizliyin ən yüksək səviyyədə təmin edilməsini arzulayaraq, hava gəmilərinin təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilmiş, şəxslərin və ya mülkiyyətin təhlükəsizliyini təhdid edən, hava əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə mənfi təsir göstərən və ictimaiyyətin mülki aviasiyaya olan inamına xələl gətirən akt və hədələrə dair ciddi narahatlıqlarını bir daha ifadə edərək,

1944-cü il 7 dekabr tarixində Çikaqoda imzalanmış “Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiya”nın tərəfləri olaraq;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1 **Anlayışlar**

Bu Sazişin məqsədləri üçün, əgər başqa cür ifadə edilməyibsə, terminlər aşağıdakı mənalara malikdir:

1. aviasiya hakimiyyəti orqanları - Azərbaycan Respublikasına münasibətdə Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyasını və Amerika Birləşmiş Ştatlarına münasibətdə Nəqliyyat Departamentini, habelə sözügedən Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyası və ya Nəqliyyat Departamenti tərəfindən həyata keçirilən funksiyaları yerinə yetirmək üçün səlahiyyət verilmiş hər hansı şəxsi və ya agentliyi bildirir;

2. Saziş - bu Sazişi və ona edilən istənilən dəyişiklikləri bildirir;

3. hava daşımaları – sənişinlərin, baqajın, yükün və poçtun ayrılıqda və ya birlikdə, müntəzəm şəkildə, yaxud çarter yolu ilə, haqqı ödənilməklə, ya da muzdlə hava gəmisi ilə ictimai daşınmasını bildirir;

4. Tərəfin aviasiya şirkəti - öz istismarçı sertifikatını həmin Tərəfdən alan və əsas fəaliyyət yeri onun ərazisi olan aviasiya şirkətini bildirir;

5. Konvensiya - 1944-cü il 7 dekabr tarixində Çikaqoda imzalanmış "Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiya"nı bildirir; və ona

a) Konvensiyanın 94 (a) maddəsinə əsasən qüvvəyə minmiş və hər iki Tərəfin ratifikasiya etdiyi istənilən dəyişiklik, habelə;

b) Konvensiyanın 90-cı maddəsinə əsasən qəbul edilmiş, verilmiş istənilən müddətdə Tərəflərin hər ikisi üçün qüvvədə olan hər hansı əlavə və ya ona edilən istənilən dəyişiklik daxildir;

6. tam dəyər - göstərilən xidmətin dəyərini və əlavə inzibati xərclərə görə əsaslı ödəmələri bildirir;

7. beynəlxalq hava daşınması - birdən artıq dövlətin ərazisi üzərindəki hava məkanından keçən hava daşınmasını bildirir;

8. qiymət – sərnişinlərin, baqajın və ya yükün (poçt istisna olmaqla) daşınması üçün hava daşımada, həmçinin beynəlxalq hava daşımada ilə əlaqədar olan yerüstü daşımada aviasiya şirkətləri, o cümlədən onların agentləri tərəfindən alınan istənilən haqqı, tarifi və ya rüsumu və belə haqqın, tarif və ya rüsumun tələblərə uyğunluğunu tənzimləyən şərtləri bildirir;

9. qeyri-kommersiya məqsədləri ilə dayanma - hava daşımada sərnişinlərin, baqajın, yükün və ya poçtun götürülməsi və boşaldılmasından başqa hər hansı məqsədlə enməni bildirir;

10. ərazi - istənilən Razılığa gələn Tərəfə münasibətdə həmin Tərəfin suverenliyi altında olan quru və su ərazilərini bildirir və buraya onların üzərindəki hava məkanı da daxildir;

11. istifadəçi haqqı - hava limanının əmlakından, hava limanının ətrafından, aeronaviqasiya və ya aviasiya təhlükəsizliyi vasitələrindən istifadəyə, yaxud müvafiq xidmət və vasitələr də daxil olmaqla, xidmətlərə görə aviasiya şirkətlərinin üzərinə qoyulmuş haqqı bildirir.

Maddə 2

Hüquqların verilməsi

1. Hər bir Tərəf digər Tərəfin aviasiya şirkətlərinin beynəlxalq hava daşımalarını yerinə yetirmələri üçün həmin Tərəfə aşağıdakı hüquqları verir:

- a) öz ərazisi üzərindən yerə enmədən uçub keçmək hüququ;
- b) qeyri-kommersiya məqsədləri ilə öz ərazisində dayanmaq hüququ;
- c) aşağıdakı marşrutlar üzərindəki məntəqələr arasında beynəlxalq hava daşımalarını həyata keçirmək hüququ:
 - i) Amerika Birləşmiş Ştatlarının aviasiya şirkətləri üçün, Amerika Birləşmiş Ştatlarından kənarında yerləşən məntəqələrdən, Amerika Birləşmiş Ştatlarından və aralıq

məntəqələrdən keçməklə, Azərbaycan Respublikasında yerləşən hər hansı məntəqəyə və ya məntəqələrə və kənar məntəqələrə, habelə Azərbaycan Respublikası ilə hər hansı məntəqə və ya məntəqələr arasında yük daşımaları üçün;

ii) Azərbaycan Respublikasının aviasiya şirkətləri üçün, Azərbaycan Respublikasından kənar da yerləşən məntəqələrdən Azərbaycan Respublikasından və aralıq məntəqələrdən keçməklə, Amerika Birləşmiş Ştatlarında yerləşən hər hansı məntəqəyə və ya məntəqələrə və kənar məntəqələrə, habelə Amerika Birləşmiş Ştatları ilə hər hansı məntəqə və ya məntəqələr arasında yük daşımaları üçün; və

d) bu Sazişlə müəyyən edilmiş digər hüquqlar.

2. Tərəflərin istənilən aviasiya şirkəti hər hansı və ya bütün uçuşlarda öz seçiminə əsasən

a) bir və ya hər iki istiqamətlərdə uçuşları yerinə yetirməyi;

b) bir hava gəmisinin istismarı çərçivəsində müxtəlif uçuş nömrələrini birləşdirməyi;

c) arxa, aralıq və kənar məntəqələrdə, habelə Tərəflərin ərazilərində yerləşən məntəqələrdə istənilən kombinasiyada və hər hansı ardıcılıqla xidmət göstərməyi;

d) istənilən məntəqə və ya məntəqələrdə dayanmaları buraxmağı;

e) istənilən məntəqədə özünün hava gəmisindən digər hava gəmisinə yükləməni həyata keçirməyi;

f) öz ərazisindəki hər hansı məntəqədən arxada yerləşən məntəqələrdə hava gəmisini və ya uçuş nömrəsini dəyişərək, yaxud dəyişmədən xidmət göstərməyi və belə xidmətləri ictimaiyyətə birbaşa xidmətlər kimi təqdim və reklam etməyi;

g) hər bir Tərəfin ərazisində və ya ərazisindən kənarında hər hansı məntəqədə müvəqqəti dayanmaları yerinə yetirməyi;

h) digər Tərəfin ərazisindən tranzit daşımalarını yerinə yetirməyi; və

i) daşımaların başlama nöqtəsindən asılı olmayaraq, daşımaları eyni hava gəmisində birləşdirməyi

istiqlal və ya coğrafi məhdudiyət olmadan və bu Saziş çərçivəsində fərqli şəkildə icazə verilən hər hansı daşıma hüququnu itirmədən, yük daşımaları istisna olunmaqla, daşımanın aviasiya şirkətinin aid olduğu ölkədə yerləşən məntəqədə göstərilən xidmətin tərkib hissəsi olmaq şərti ilə həyata keçirə bilər.

3. Yuxarıdakı marşrutların hər hansı segment və ya segmentlərində Tərəflərin hər hansı aviasiya şirkəti marşrut üzərində yerləşən istənilən məntəqədə istismar edilən hava gəmisinin növünü və ya nömrəsini dəyişməklə əlaqədar hər hansı məhdudiyət olmadan beynəlxalq hava daşımalarını yerinə yetirə bilər, bir şərtlə ki, yükdaşımaları istisna edilməklə, yoladüşmə istiqamətində belə məntəqədən kənara daşıma aviasiya şirkətinin aid olduğu ölkədən həyata keçirilən daşımaların davamı, gəlmə istiqamətində aviasiya şirkətinin aid olduğu ölkəyə yerinə yetirilən daşıma isə kənardakı belə məntəqədən daşımaların davamı olsun.

4. Bu maddənin heç bir müddəası bir Tərəfin aviasiya şirkətinə və ya şirkətlərinə haqq müqabilində daşıyan və digər Tərəfin ərazisindəki məntəqəyə çatdırılması nəzərdə tutulmuş sərnişinləri, baqajı, yükü və ya poçtu sonuncu Tərəfin ərazisində göyertəyə götürmək hüququnun verilməsi kimi qəbul edilməyəcəkdir.

5. Bir istiqamətdə və ya gediş-gəliş əsasında, hər hansı Tərəfin ərazisində başlayan beynəlxalq çarter daşımalarını yerinə yetirən Tərəfin istənilən aviasiya şirkəti öz ölkəsinin və ya digər Tərəfin çarter qanunlarına, normalarına və qaydalarına riayət etmək seçiminə malik olacaqdır. Əgər bir Tərəf özünün bir və ya bir neçə aviasiya şirkətinə, yaxud müxtəlif ölkələrin aviasiya şirkətlərinə fərqli qaydalar, təlimatlar, müddətlər, şərtlər və ya məhdudiyətlər tətbiq edərsə, digər Tərəfin hər bir aviasiya şirkətinə bu

meyarlar arasında ən az məhdudlaşdırıcı olanı tətbiq ediləcəkdir. Bu bəndin heç bir müddəası Tərəflərdən birinin hər iki Tərəfin aviasiya şirkətlərindən sərnişinin pul vəsaitinin qorunması və ləğv etmə və məsrəflərin ödənilməsi ilə əlaqədar sərnişinin hüquqlarının qorunmasına dair tələblərə riayət olunmasını tələb etmək hüququnu məhdudlaşdırmayacaqdır. Bu bənddə istinad edilmiş istehlakçı hüquqlarının qorunması qaydalarından başqa, Tərəflərdən heç biri digər Tərəfin aviasiya şirkətindən sonuncu Tərəfin ərazisindən və ya üçüncü dövlətdən bir istiqamətdə və ya gediş-gəliş əsasında daşımlarla əlaqədar yalnız həmin aviasiya şirkətinin bu bənddə göstərilən mövcud qanunlara, təlimatlara və qaydalara riayət etdiyini göstərən bildirişdən ya da səlahiyyətli aviasiya hakimiyyəti orqanları tərəfindən bu qanunlarla, təlimatlarla və ya qaydalarla nəzərdə tutulan öhdəliklərdən azad etmə hüququ verən sənəddən daha artığının təqdim olunmasını tələb etməyəcəkdir.

Maddə 3 **Səlahiyyət**

Hər bir Tərəf digər Tərəfin aviasiya şirkətindən istismar səlahiyyətləri və texniki icazələr üçün nəzərdə tutulmuş forma və qaydada müraciətləri aldıqdan sonra ən az prosedur gecikməsi ilə müvafiq istismar səlahiyyətlərini və icazələri verəcəkdir, bu şərtlərlə ki:

a) həmin aviasiya şirkəti üzərində faktiki sahiblik və effektiv nəzarət digər Tərəfə, həmin Tərəfin vətəndaşlarına və ya hər ikisinə həvalə edilsin;

b) aviasiya şirkəti müraciət və ya müraciətlərə baxan Tərəfin adətən beynəlxalq hava daşımlarına tətbiq etdiyi qanun və qaydalara əsasən müəyyən olunmuş şərtlərinə cavab vermək iqtidarında olsun;

c) digər Tərəf bu Sazişin 6-cı maddəsində (Təhlükəsizlik) və 7-ci maddəsində (Aviasiya təhlükəsizliyi) nəzərdə tutulmuş müddəalara riayət etsin, habelə onları həyata keçirsin.

Maddə 4

Səlahiyyətlərin ləğv edilməsi

1. Tərəflərdən hər hansı biri aviasiya şirkətinə verilmiş istismar səlahiyyətlərini və ya texniki icazələri aşağıdakı hallarda ləğv edə, dayandıra, məhdudlaşdırır, yaxud onlara şərtlər tətbiq edə bilər:

a) həmin aviasiya şirkəti 1(4) maddəyə uyğun olaraq, digər Tərəfin aviasiya şirkəti olmadıqda;

b) həmin aviasiya şirkəti üzərində faktiki sahiblik və effektiv nəzarət digər Tərəfə, həmin Tərəfin vətəndaşlarına və ya hər ikisinə həvalə edilmədikdə; və ya

c) həmin aviasiya şirkəti bu Sazişin 5-ci maddəsində (Qanunların tətbiqi) qeyd edilən qanun və qaydalara riayət etmədikdə.

2. Bu maddənin 1(c) yarımbəndi ilə əlavə uyğunsuzluqların qarşısını almaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlər zəruri olmadıqda, bu maddədə nəzərdə tutulmuş hüquqlar yalnız digər Tərəflə məsləhətləşmələrdən sonra həyata keçiriləcəkdir.

3. Bu maddə hər hansı Tərəfin bu Sazişin 6-cı maddəsinin (Təhlükəsizlik) və ya 7-ci maddəsinin (Aviasiya təhlükəsizliyi) müddəalarına müvafiq olaraq, digər Tərəfin aviasiya şirkətinə, yaxud aviasiya şirkətlərinə verilmiş istismar səlahiyyətlərini, ya da texniki icazələri geri götürmək, ləğv etmək, dayandırmaq, məhdudlaşdırmaq və ya onlara şərt tətbiq etmək hüququnu məhdudlaşdırmır.

Maddə 5

Qanunların tətbiqi

1. Beynəlxalq aeronaviqasiyaya cəlb edilmiş hava gəmisinin Tərəfin öz ərazisinə daxil olmasına və ya ərazisindən qalxmasına icazə verməklə, yaxud həmin hava gəmisi onun ərazisində olarkən, onun istismarı və aeronaviqasiyası ilə əlaqədar Tərəfin qanun və qaydaları birinci Tərəfin

ərazisinə daxil olarkən, ərazisi daxilində olarkən və ya ərazini tərk edərkən tətbiq ediləcəkdir.

2. Bir Tərəfin ərazisinə daxil olarkən, ərazisi daxilində olarkən və ya həmin ərazini tərk edərkən, sərnəşinlərin, ekipajın və ya yükün onun ərazisinə daxil olması və ya ərazini tərk etməsi ilə əlaqədar qanunlarına və qaydalarına (o cümlədən, daxilolma, rəsmiləşdirmə, aviasiya təhlükəsizliyi, immiqrasiya, pasportlar, sərhəd nəzarəti, gömrük və karantinə aid olan qaydalara, poçt olduqda poçt qaydalarına) sərnəşin, ekipaj və ya yükün aid olduğu digər Tərəfin aviasiya şirkətləri tərəfindən və ya onların adından riayət olunacaqdır.

Maddə 6 **Təhlükəsizlik**

1. Hər bir Tərəf bu Sazişdə nəzərdə tutulan hava daşımalarının yerinə yetirilməsi məqsədi ilə digər Tərəfin verdiyi və ya etibarlı hesab etdiyi və qüvvədə olan uçuşa yararlılıq sertifikatlarını, səlahiyyətlik sertifikatlarını, habelə lisenziyalarını etibarlı hesab edəcəkdir, bir şərtlə ki, belə sertifikatlar və lisenziyalar üzrə tələblər ən azı Konvensiyaya əsasən müəyyən edilə biləcək minimal standartlara uyğun olsun. Buna baxmayaraq, hər bir Tərəf öz ərazisi üzərindən uçub keçmək məqsədilə digər Tərəfin öz vətəndaşları üçün verdiyi səlahiyyətlik sertifikatlarını və lisenziyaları tanımaqdan imtina edə bilər.

2. Tərəflərdən hər biri digər Tərəfin aeronaviqasiya qurğuları, hava gəmisinin ekipajları, hava gəmiləri və aviasiya şirkətlərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar həmin digər Tərəfin riayət etdiyi təhlükəsizlik standartları ilə bağlı məsləhətləşmələrin keçirilməsini tələb edə bilər. Əgər belə məsləhətləşmələrdən sonra bir Tərəf digər Tərəfin qeyd edilən sahələrdə ən azı Konvensiyaya əsasən müəyyən edilə biləcək minimal standartlara uyğun olan, uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı standartlara və tələblərə səmərəli şəkildə riayət etmədiyi, habelə onları tətbiq etmədiyi qənaətinə gələrsə, digər Tərəf bu iradları aradan qaldırmaq və həmin minimal standartlara riayət etmək üçün zəruri hesab edilən tədbirlər barədə məlumatlandırılacaq və həmin Tərəf müvafiq düzəliş tədbirini görəcəkdir. Bir Tərəf məqbul müddətdə bu düzəliş tədbirini yerinə yetirmədikdə, hər bir Tərəf digər

Tərəfin aviasiya şirkətinin və ya aviasiya şirkətlərinin istismar səlahiyyətlərini, yaxud texniki icazələrini geri götürmək, ləğv etmək, dayandırmaq, məhdudlaşdırmaq və ya onlara şərt tətbiq etmək, habelə həmin Tərəf yuxarıda qeyd edilən standartlara riayət etmədiyi və onları tətbiq etmədiyi təqdirdə, eləcə də gələcəkdə baş verə biləcək uyğunsuzluqların qarşısını almaq məqsədilə məsləhətləşmədən əvvəl belə aviasiya şirkəti və ya aviasiya şirkətləri ilə əlaqədar təxirəsalınmaz tədbir görmək hüququnu özündə saxlayır.

Maddə 7

Aviasiya təhlükəsizliyi

1. Tərəflər qanunsuz müdaxilə formalarına qarşı mülki aviasiyanın təhlükəsizliyinin qorunması ilə əlaqədar onların bir-biri qarşısındakı öhdəliyinin bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil etdiyini təsdiq edirlər. Tərəflər beynəlxalq hüquq normaları üzrə öz hüquq və öhdəliklərinin ümumiliyini məhdudlaşdırmadan, xüsusilə 1963-cü il sentyabrın 14-də Tokioda imzalanmış "Hava gəmilərində törədilmiş cinayətlər və bəzi digər aktlar haqqında Konvensiya"nın, 1970-ci il dekabrın 16-da Haaqada imzalanmış "Hava gəmilərinin qanunsuz zəbt edilməsinə qarşı mübarizə haqqında Konvensiya"nın, 1971-ci il sentyabrın 23-də Monrealda imzalanmış "Mülki aviasiyanın təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilən qanunsuz hərəkətlər əleyhinə mübarizə haqqında Konvensiya"nın müddəalarına, habelə 1988-ci il fevralın 24-də Monrealda imzalanmış "Mülki aviasiyanın təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilən qanunsuz hərəkətlər əleyhinə mübarizə haqqında Konvensiya"ya Əlavə olan "Beynəlxalq mülki aviasiyaya xidmət göstərən aeroportlarda qanunsuz zorakılıq hərəkətləri əleyhinə mübarizə haqqında Protokol"a uyğun olaraq hərəkət edəcəklər.

2. Tərəflər mülki hava gəmilərinin qanunsuz ələ keçirilməsi hallarına və belə hava gəmilərinin, onların səmnişinlərinin və ekipajının, həmçinin hava limanlarının və aeronaviqasiya qurğularının təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilən digər qanunsuz hərəkətlərin, habelə mülki aeronaviqasiyanın təhlükəsizliyinə qarşı hər hansı digər təhdidin qarşısının alınması üçün müraciət əsasında bir-birinə bütün zəruri yardımını göstərəcəklər.

3. Tərəflər qarşılıqlı münasibətlərində Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı tərəfindən müəyyən olunmuş və Konvensiyanın Əlavələri şəklində qəbul edilmiş aviasiya təhlükəsizliyi standartlarına və müvafiq tövsiyə olunan təcrübəyə uyğun şəkildə fəaliyyət göstərəcəklər. Onlar qeydiyyatda aldıkları hava gəmilərinin istismarçılarının, yaxud əsas fəaliyyət yerinin və ya daimi olduğu yerin onların ərazisində yerləşdiyi hava gəmilərinin istismarçılarının, eyni zamanda onların öz ərazisindəki hava limanlarının istismarçılarının aviasiya təhlükəsizliyi üzrə sözügedən müddəalara uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmələrini tələb edəcəklər.

4. Hər bir Tərəf əraziyə daxilolma, ərazidə olma və ərazini tərk etmə ilə əlaqədar digər Tərəfin tələb etdiyi aviasiya təhlükəsizliyi müddəalarına riayət etməyə və hava gəmisini mühafizə etmək, habelə sənişinləri, ekipajı və onların baqajını və əl yüklərini, o cümlədən yükləri və hava gəmisinin ehtiyatlarını hava gəmisinə minmə və ya yüklənmə vaxtı, yaxud ondan əvvəl yoxlamaq üçün zəruri tədbirlərin görülməsinə razılıq verməlidir. Hər bir Tərəf müəyyən təhdidlə əlaqədar xüsusi təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi barədə digər Tərəfin istənilən sorğusunu müsbət qarşılayacaqdır.

5. Hava gəmisinin qanunsuz ələ keçirilməsi hadisəsi və ya bu hadisənin başvermə riski, eləcə də sənişinlərin və ekipajın, hava gəmilərinin, hava limanlarının, yaxud aeronaviqasiya qurğularının təhlükəsizliyinə qarşı başqa qanunsuz hərəkətlər baş verdikdə, Tərəflər belə hadisəni və ya təhlükəni operativ və təhlükəsiz şəkildə aradan qaldırmaq məqsədilə rabitə imkanlarını və digər zəruri tədbirləri asanlaşdırmaqla, bir-birlərinə kömək edəcəklər.

6. Əgər bir Tərəf digər Tərəfin bu maddənin aviasiya təhlükəsizliyi ilə bağlı müddəalarından yayındığını hesab etmək üçün tutarlı əsaslara malik olarsa, həmin Tərəfin aviasiya orqanları digər Tərəfin aviasiya orqanları ilə təxirəsalınmaz məsləhətləşmələrin keçirilməsini tələb edə bilər. Belə tələbin irəli sürüldüyü tarixdən sonra 15 gün müddətində qənaətbəxş razılığın əldə olunmaması, həmin Tərəfin aviasiya şirkətinin və ya aviasiya şirkətlərinin istismar səlahiyyətlərinin və ya texniki icazələrinin geri götürülməsi, ləğv olunması, dayandırılması, məhdudlaşdırılması və ya onlara şərt tətbiq olunması üçün əsas təşkil edəcəkdir. Fövqəladə vəziyyətin tələbindən asılı olaraq, bir Tərəf 15 gün başa çatanaqədək müvəqqəti tədbir görə bilər.

Maddə 8

Kommersiya imkanları

1. Hər bir Tərəfin aviasiya şirkətləri hava daşımalarının təşviq olunmasının və satışının həyata keçirilməsi üçün digər Tərəfin ərazisində ofislər yaratmaq hüququna malik olacaqdır.

2. Hər bir Tərəfin aviasiya şirkətləri digər Tərəfin ərazisinə daxilolma, orada qalma və işəgötürmə ilə əlaqədar qanun və qaydalarına uyğun olaraq, hava daşımalarının təmin edilməsi üçün tələb olunan idarəetmə, satış, texniki, istismar və başqa mütəxəssislər heyətini həmin digər Tərəfin ərazisinə gətirmək və orada saxlamaq hüququna malik olacaqdır.

3. Hər bir aviasiya şirkəti digər Tərəfin ərazisində öz yerüstü xidmətini ("özünəxidmət") yerinə yetirə və ya aviasiya şirkətinin mülahizəsinə əsasən, belə xidmətlərin tamamilə və ya qismən həyata keçirilməsi üçün rəqabət aparən agentlər arasında seçim edə biləcəkdir. Hüquqlar yalnız hava limanının təhlükəsizliyi ilə bağlı mülahizələrdən irəli gələn fiziki məhdudiyyətlərin predmeti olacaqdır. Əgər belə mülahizələr özünəxidməti istisna edirsə, bütün aviasiya şirkətləri yerüstü xidmətlərdən bərabər əsasda istifadə edəcək, haqlar təmin edilən xidmətlərin dəyərinə əsaslanacaqdır. Belə xidmətlər özünəxidmət mövcud olduğu haldakı kimi xidmətlərin növü və keyfiyyəti ilə müqayisə edilə bilən olacaqdır.

4. Sərnişinin pul vəsaitinin qorunması və ləğvetmə və məsrəflərin ödənilməsi ilə əlaqədar sərnişin hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı çarter uçuşlarının başladığı ərazinin çarter qaydaları ilə xüsusilə müəyyən edildiyi hallar istisna edilməklə, bir Tərəfin aviasiya şirkəti digər Tərəfin ərazisində birbaşa və ya aviasiya şirkətinin mülahizəsinə əsasən, öz agentləri vasitəsilə hava daşımalarının satışı ilə məşğul ola bilər. Hər bir aviasiya şirkəti belə hava daşımalarını satmaq hüququna malik olacaq və istənilən şəxs bu daşımaları həmin ərazinin yerli valyutasında, yaxud sərbəst dönerli valyutalarda almaqda sərbəst olacaqdır.

5. Hər bir aviasiya şirkəti, tələb əsasında, satışla əlaqədar əldə olunan yerli gəlirlərin yerli xərclərdən artıq hissəsini konvertasiya etmək və öz

ölkəsinə, habelə ümumi tətbiq edilən qanun və ya qaydaya zidd hallar istisna edilməklə, öz seçiminə əsasən istənilən digər ölkəyə və ya ölkələrə köçürmək hüququna malik olacaqdır. Konvertasiya və köçürmənin dərhal, onlarla əlaqədar məhdudiyət və ya vergilər tətbiq olunmadan, daşıyıcı tərəfindən köçürmə üçün ilkin müraciət edildiyi tarixdə cari əməliyyatlara tətbiq olunan mübadilə kursu ilə həyata keçirilməsinə icazə veriləcəkdir.

6. Hər bir Tərəfin aviasiya şirkətlərinə digər Tərəfin ərazisində yerli xərcləri, yanacağın alınması da daxil olmaqla, milli valyutada ödəmək icazəsi veriləcəkdir. Onların aviasiya şirkətləri öz mülahizələrinə əsasən, belə xərcləri digər Tərəfin ərazisində yerli valyuta tənzimlənməsinə uyğun olaraq, sərbəst dönərli valyutalarda ödəyə bilərlər.

7. Bu Saziş çərçivəsində icazə verilmiş xidmətləri yerinə yetirərkən və ya təklif edərkən, bir Tərəfin istənilən aviasiya şirkəti aşağıdakılarla blok sahəsi, kod-şerinq və ya icarə müqavilələri bağlaya bilər, bir şərtlə ki, belə razılaşmaların bütün tərəfləri (i) müvafiq səlahiyyətə malik olsun və (ii) adətən belə razılaşmalara tətbiq edilən tələblərə cavab versin:

- a) hər bir Tərəfin aviasiya şirkəti və ya şirkətləri ilə;
- b) üçüncü ölkənin aviasiya şirkəti və ya şirkətləri ilə; və
- c) istənilən ölkənin yerüstü daşınmasını təmin edən təşkilatı ilə.

8. Hər iki Tərəfin aviasiya şirkətlərinə və yükdaşıma üzrə dolayı tədarükçülərinə məhdudiyət qoyulmadan, beynəlxalq hava daşımaları ilə əlaqədar olaraq, Tərəflərin və ya üçüncü ölkələrin ərazilərində hər hansı məntəqəyə və ya məntəqədən, o cümlədən gömrük xidmətlərinə malik bütün hava limanlarına və hava limanlarından yükün müvafiq qanun və qaydalar əsasında rüsum ödənilmədən yerüstü daşınmasına icazə veriləcəkdir. Belə yük yerüstü və ya havada daşınmasından asılı olmayaraq, hava limanının gömrük xidmətinə giriş və rəsmiləşdirilmə hüququna malik olacaqdır. Aviasiya şirkətləri yerüstü daşınmanı özləri həyata keçirə və ya onu başqa aviasiya şirkətləri və yük hava daşımalarının dolayı tədarükçüləri tərəfindən həyata keçirilən yerüstü daşımalar da daxil olmaqla, digər yerüstü daşıyıcılarla razılaşma yolu ilə təmin edə bilərlər. Belə intermodal

yükdaşıma xidmətləri ayrılıqda, hava və yerüstü daşıma üçün qiymətlərin birləşdirilməsi ilə təklif oluna bilər, bir şərtlə ki, yükçöndərənlər belə daşıma ilə baęlı faktlar üzrə aldadılasınlar.

Maddə 9

Gömrük rüsumları və xərclər

1. Bir Tərəfin ərazisinə gəldiyi zaman digər Tərəfin aviasiya şirkətləri tərəfindən beynəlxalq hava daşımalarında istismar edilən hava gəmiləri, onların standart avadanlığı, yerüstü avadanlığı, yanacağı, sürtkü yağları, sərf olunan texniki ehtiyatlar, ehtiyat hissələri (o cümlədən, mühərriklər), hava gəmisinin ehtiyatları (o cümlədən, lakin məhdudiyət qoyulmadan, uçuş zamanı satış və ya sərnişinlər tərəfindən məhdud həcmdə istifadə olunmaq üçün nəzərdə tutulmuş qida, içkilər və likör, tütün məmulatları və başqa məhsullar) və yalnız beynəlxalq hava daşımalarına cəlb edilən hava gəmisinin istismarı və ya yalnız ona xidmətlə əlaqədar nəzərdə tutulan, yaxud istifadə olunan digər materiallar qarşılıqlı razılıq əsasında (a) yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən müəyyən edilən və (b) təqdim edilən xidmətlərin dəyərinə əsaslanmayan bütün idxal məhdudiyətlərindən, əmlak vergilərindən və kapital yığımlarından, gömrük rüsumlarından, aksiz vergilərindən və oxşar rüsum və yığımlardan azad ediləcəkdir, bir şərtlə ki, belə avadanlıq və ehtiyatlar hava gəmisinin bortunda qalsın.

2. Qarşılıqlı razılıq əsasında, təqdim edilən xidmətlərin dəyərində əsaslanan haqlar istisna olmaqla, aşağıda qeyd edilənlər də bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən vergilərdən, yığımlardan, rüsumlardan, ödəmələrdən və haqlardan azad ediləcəkdir:

a) bir Tərəfin beynəlxalq hava daşımalarına cəlb edilmiş aviasiya şirkətinə məxsus yoladüşən hava gəmisində istifadə edilmək məqsədi ilə əsaslandırılmış hədd çərçivəsində digər Tərəfin ərazisinə gətirilmiş və ya tədarük edilmiş və hava gəmisinə götürülmüş ehtiyatlar, hətta bu ehtiyatlar hava gəmisinə götürüldüyü Tərəfin ərazisi üzərində yerinə yetirilən uçuşun bir hissəsində istifadə edilməli olduğu zaman;

b) bir Tərəfin aviasiya şirkətinə məxsus, beynəlxalq hava daşımalarında istifadə edilən hava gəmisinə xidmət göstərmək, texniki

xidmət göstərmək və ya təmir etmək məqsədi ilə digər Tərəfin ərazisinə gətirilmiş yerüstü avadanlıq və ehtiyat hissələri (o cümlədən, mühərriklər);

c) bir Tərəfin beynəlxalq hava daşımalarına cəlb edilmiş aviasiya şirkətinə məxsus hava gəmisində istifadə edilmək məqsədi ilə digər Tərəfin ərazisinə gətirilmiş və ya tədarük edilmiş yanacaq, sürtkü yağları və sərf olunan texniki ehtiyatlar, hətta bu ehtiyatlar hava gəmisinə götürüldüyü Tərəfin ərazisi üzərində yerinə yetirilən uçuşun bir hissəsində istifadə edilməli olduğu zaman; və

d) bir Tərəfin beynəlxalq hava daşımalarına cəlb edilən aviasiya şirkətinə məxsus yoladüşən hava gəmisində istifadə edilmək məqsədi ilə əsaslandırılmış hədd çərçivəsində digər Tərəfin ərazisinə gətirilmiş və ya tədarük edilmiş və hava gəmisinə götürülmüş təşviqat və reklam materialları, hətta bu materiallar hava gəmisinə götürüldüyü Tərəfin ərazisi üzərində yerinə yetirilən uçuşun bir hissəsində istifadə edilməli olduğu zaman.

3. Bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərində göstərilən avadanlıq və ehtiyatların müvafiq orqanların müşahidəsi və ya nəzarəti altında saxlanması tələb edilə bilər.

4. Bu maddədə nəzərdə tutulmuş azadolmalar, eyni zamanda Tərəflərdən birinin aviasiya şirkətləri digər Tərəfin belə azadolmalarından faydalanan başqa aviasiya şirkəti ilə bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərində istinad edilən materialların borca götürülməsi və ya digər Tərəfin ərazisinə ötürülməsi ilə bağlı razılaşma bağladıkları halda da mümkün olacaqdır.

Maddə 10 **İstifadəçi haqları**

1. Hər bir Tərəfin qiymət müəyyənləşdirən səlahiyyətli orqanları və ya qurumları tərəfindən digər Tərəfin aviasiya şirkətlərinin üzərində təyin oluna biləcək istifadəçi haqları bütün istifadəçi kateqoriyaları arasında ədalətli, əsaslandırılmış, ayrı-seçkiliyə yol verilmədən və bərabər şəkildə müəyyən ediləcəkdir. İstənilən halda, bu istifadəçi haqlarının təyin edildiyi vaxtda

digər aviasiya şirkətləri üçün təyin edilmiş ən əlverişli şərtlərdən daha az əlverişli olmayan şərtlərlə digər Tərəfin aviasiya şirkətləri üçün təyin ediləcəkdir.

2. Digər Tərəfin aviasiya şirkətlərinin üzərində təyin olunan istifadəçi haqları qiymət müəyyənləşdirən səlahiyyətli orqan və ya qurumların müvafiq hava limanı, hava limanının ətrafı, aeronaviqasiya və aviasiya təhlükəsizliyi vasitəsi və xidmətlərinin hava limanındakı və ya hava limanının sistemi çərçivəsindəki təchizatına görə çəkdikləri xərcləri üstələməmək şərtilə əks etdirəcəkdir. Belə haqlar amortizasiyadan sonra aktivlər üzrə əsaslı gəlirləri də ehtiva edə bilər. Üzərinə istifadə haqları təyin edilmiş qurğular və xidmətlər səmərəli və qənaətli əsasda təmin olunacaqdır.

3. Hər bir Tərəf öz ərazisindəki qiymət müəyyənləşdirən səlahiyyətli orqan və ya qurumlar ilə xidmət və imtiyazlardan istifadə edən aviasiya şirkətləri arasında məsləhətləşmələrin keçirilməsini təşviq edəcək, eləcə də qiymət müəyyənləşdirən səlahiyyətli orqan və ya qurumlar ilə aviasiya şirkətləri arasında bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərində qeyd olunan prinsiplərə uyğun olaraq, haqların əsaslılığının dəqiq nəzərdən keçirilməsinə icazə vermək üçün zəruri ola biləcək informasiyaların mübadiləsini təşviq edəcəkdir. Hər bir Tərəf istifadəçi haqlarında hər hansı dəyişiklik həyata keçirilməzdən əvvəl istifadəçilərin öz rəylərini bildirməsinə imkan vermək məqsədi ilə belə dəyişikliklər üçün verilən hər hansı təklif barədə istifadəçilərə müvafiq bildiriş verilməsi məqsədilə qiymət müəyyənləşdirən səlahiyyətli orqanları təşviq edəcəkdir.

4. Tərəflərdən heç biri (a) müvafiq müddətdə digər Tərəfin şikayətinin əsasını təşkil edən haqları və ya fəaliyyəti nəzərdən keçirə bilmədikdə, yaxud (b) qeyd olunan nəzərdən keçirmədən sonra bu maddəyə zidd olan hər hansı haqqın və ya təcrübənin yoluna qoyulması üçün öz imkanları çərçivəsində bütün addımları atmadıqda, bu Sazişin 14-cü maddəsi ilə müəyyən edilmiş mübahisələrin həlli üzrə prosedurlara əsasən bu maddənin müddəalarını pozmuş hesab olunmayacaqdır.

Maddə 11

Ədalətli rəqabət

1. Hər bir Tərəf bu Sazişlə tənzimlənən beynəlxalq hava daşımalarının təmin edilməsi zamanı hər iki Tərəfin aviasiya şirkətlərinin ədalətli və bərabər rəqabət aparmalarına imkan yaradacaqdır.

2. Hər bir Tərəf bazardakı kommersiya hesablamalarına əsaslanan, hər bir aviasiya şirkəti tərəfindən təklif edilən beynəlxalq hava daşımalarının tezliyinin və tutumunun müəyyən edilməsinə imkan yaradacaqdır. Konvensiyanın 15-ci maddəsinə uyğun olan vahid şərtlər çərçivəsində gömrük, texniki, istismar və ya ətraf mühit səbəbləri ilə tələb olunanlar istisna olmaqla, Tərəflərdən heç biri bu hüquqa əsaslanaraq, birtərəfli qaydada daşımaların həcmi, tezliyini və ya xidmətin müntəzəmliyini və ya digər Tərəfin aviasiya şirkətləri tərəfindən istismar edilən hava gəmisinin növünü və ya növlərini məhdudlaşdırmayacaqdır.

3. Tərəflərdən heç biri digər Tərəfin aviasiya şirkətlərinə qarşı bu Sazişin məqsədlərinə zidd olan tutum, tezlik və ya daşımalarla əlaqədar ilkin imtina tələbi, yükləmə nisbətinin gözlənilməsi, etiraz edilməməsi qarşılığında ödəniş tələbi və ya hər hansı digər tələb irəli sürməyəcəkdir.

4. Bu maddənin 2-ci bəndində nəzərdə tutulan vahid şərtlərin qüvvəyə minməsi məqsədi ilə ayrı-seçkiliyə yol verilməməklə, tələb edilə bilən və ya bu Sazişdə müstəsna icazə verilən hallardan başqa, Tərəflərdən heç biri təsdiq etmək məqsədi ilə digər Tərəfin aviasiya şirkətləri tərəfindən yerinə yetirilən çarter uçuşlarının proqramlarını, cədvəllərini və ya uçuş planlarını tələb etməyəcəkdir. Əgər hər hansı Tərəf məlumat məqsədi ilə belə informasiyaları tələb edərsə, həmin Tərəf hava daşımalarını yerinə yetirən vasitəçilər və digər Tərəfin aviasiya şirkətləri üçün tələbləri və prosedurları təqdim etməklə bağlı inzibati maneələri minimuma endirəcəkdir.

Maddə 12

Qiymət müəyyənətmə

1. Hər bir Tərəf bazardakı kommersiya hesablamalarına əsasən, hər iki Tərəfin aviasiya şirkətləri tərəfindən hava daşımaları üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə imkan yaradacaqdır.

2. Tərəflərin əraziləri arasında beynəlxalq hava daşımaları ilə bağlı qiymətlərin təqdim olunması tələb edilməyəcəkdir. Yuxarıda qeyd edilənlərə baxmayaraq, Tərəflərin aviasiya şirkətləri tələbə əsasən, əvvəlki, cari və nəzərdə tutulan qiymətlərə dair məlumatları dərhal Tərəflərin aviasiya hakimiyyəti orqanlarına, həmin aviasiya orqanlarının qəbul etdiyi tərzdə və formatda təqdim edəcəklər.

Maddə 13

Məsləhətləşmələr

Hər bir Tərəf istənilən vaxt bu Sazişlə əlaqədar məsləhətləşmələrin keçirilməsi üçün müraciət edə bilər. Fərqli razılıq əldə edilməyibsə, belə məsləhətləşmələr digər Tərəfin müraciəti almasından sonra 60 gündən gec olmayaraq, mümkün olan ən qısa vaxtda başlanacaqdır.

Maddə 14

Mübahisələrin həlli

1. Bu Sazişin 13-cü maddəsi çərçivəsində məsləhətləşmələrin keçirilməsi ilə bağlı müraciətə uyğun olaraq, məsləhətləşmələrin müəyyən edildiyi tarixdən sonra 30 gün müddətində bu Sazişin 12-ci maddəsinə (Qiymət müəyyənətmə) əsasən yarana biləcək həll edilməmiş mübahisələr istisna olmaqla, bu Saziş çərçivəsində yaranan hər hansı mübahisə Tərəflər arasındakı razılığa əsasən, həll edilmək məqsədilə müəyyən şəxsə və ya orqana həvalə edilə bilər. Tərəflər belə razılıq əldə etmədikdə, Tərəflərdən hər biri digər Tərəfə mübahisəni arbitraj məhkəməsinə təqdim etmək tələbi ilə bağlı diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı bildiriş göndərə bilər.

2. Arbitraj məhkəməsi aşağıdakı qaydada təşkil olunmuş üç hakimdən ibarət məhkəmə tərəfindən keçiriləcəkdir:

a) arbitraj məhkəməsi üçün tələbin alındığı tarixdən etibarən 30 gün müddətində Tərəflərdən hər biri bir arbitr təyin edəcəkdir. Bu iki hakim təyin olunduqdan sonra 60 gün müddətində razılaşma yolu ilə arbitraj məhkəməsinin sədri kimi fəaliyyət göstərəcək üçüncü hakimi təyin edəcəkdir;

b) əgər hər hansı bir Tərəf hakim təyin edə bilməzsə və ya bu bəndin "a" yarım bəndinə əsasən üçüncü hakim təyin olunmazsa, hər bir Tərəf Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı Şurasının sədrindən 30 gün müddətində lazım olan hakimi və ya hakimləri təyin etməyi xahiş edə bilər. Əgər Şuranın sədri bu Tərəflərdən birinin ölkəsinin vətəndaşındırsa, bu əsasla təyinatı həyata keçirmək hüququndan məhrum edilməyən ən yüksəkrütbəli vitse-prezident təyinatı yerinə yetirəcəkdir.

3. Arbitraj məhkəməsi bu Saziş çərçivəsində öz yurisdiksiyasını genişləndirmək barədə qərar qəbul edə və fərqli şəkildə razılıq əldə edilmiş hallar istisna olmaqla, öz prosedur qaydalarını müəyyən edə biləcəkdir. Tribunal formalaşdırıldıqdan sonra özünün yekun qərarını gözləyərkən, hər hansı bir Tərəfin müraciəti əsasında müvəqqəti yüngülləşdirici tədbirləri tövsiyə edə bilər. Tərəflərdən hər hansı birinin müraciətinə əsasən və ya arbitraj məhkəməsi münasib hesab edərsə, arbitrajda baxılmalı olan dəqiq məsələləri və riayət olunmalı konkret prosedurları müəyyən etmək üçün məhkəmə tam təşkil olunduqdan ən gec 15 gün sonra konfrans keçiriləcəkdir.

4. Fərqli şəkildə razılıq əldə edilmiş və ya məhkəmə tərəfindən başqa qərar verilmiş hallar istisna olmaqla, məhkəmə tam təşkil olunduqdan sonra 45 gün müddətində iddia ərizəsi təqdim ediləcək və iddia ərizəsinə cavab bundan sonrakı 60 gün ərzində təqdim olunacaqdır. İddiaçı tərəfindən hər hansı cavab iddia ərizəsinə cavab təqdim edildikdən sonra 30 gün müddətində təqdim ediləcəkdir. Cavabdeh tərəfindən hər hansı cavab sonrakı 30 gün müddətində təqdim ediləcəkdir. Tərəflərdən hər hansı birinin müraciətinə əsasən və ya arbitraj məhkəməsi zəruri hesab edərsə, sonuncu ərizənin təqdim edilməli olduğu tarixdən etibarən 45 gün müddətində dinləmə keçiriləcəkdir.

5. Məhkəmə dinləmənin başa çatmasından və ya dinləmə keçirilməmişdirsə, sonuncu ərizənin təqdim edilməsindən sonra 30 gün müddətində yazılı qərar verməyə çalışacaqdır. Məhkəmənin səs çoxluğu ilə qəbul edilən qərarı üstün qüvvəyə malik olacaqdır.

6. Tərəflər qərarın verildiyi tarixdən etibarən 15 gün müddətində qərarın təfsirinə dair müraciət təqdim edə bilər və qərar barədə istənilən təfsir belə müraciət irəli sürüldükdən sonra 15 gün müddətində veriləcəkdir.

7. Hər bir Tərəf öz milli qanunvericiliyinə uyğun olan həddə arbitraj məhkəməsinin istənilən qərarını və ya qətnaməsini tam şəkildə həyata keçirəcəkdir.

8. Arbitraj məhkəməsinin xərcləri, o cümlədən arbitrlərin haqları və xərcləri Tərəflər arasında bərabər bölüşdürüləcəkdir. Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı Şurası sədrinin bu maddənin 2-ci (b) bəndində göstərilən prosedurla əlaqədar çəkdiyi hər hansı xərc arbitraj məhkəməsinin xərclərinin tərkib hissəsi hesab olunacaqdır.

Maddə 15

Dəyişiklik

Bu Sazişdə hər iki Tərəfin yazılı razılığı əsasında dəyişiklik edilə bilər.

Maddə 16

Ləğvetmə

Tərəflərdən hər biri istənilən zaman bu Sazişi ləğv etməklə bağlı qərarı barədə digər Tərəfə yazılı bildiriş göndərə bilər. Belə bildiriş eyni zamanda Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatına göndəriləcəkdir. Bu Saziş Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyasının (IATA) cari daşıma mövsümünün sonunda ləğvetmə barədə yazılı bildirişin alındığı tarixdən bir il sonra, bildiriş həmin müddət başa çatana qədər Tərəflər arasında razılaşma əsasında geri götürülməzsə, gecəyarısı (digər Tərəfə göndərilmiş bildirişin alındığı yerdə) ləğv ediləcəkdir.

Maddə 17
Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatında qeydiyyat

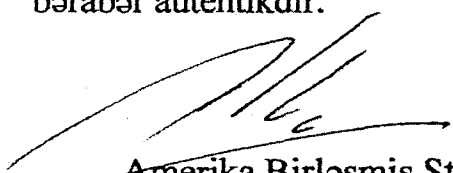
Bu Saziş və ona edilən bütün dəyişikliklər Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatında qeydiyyatda alınacaqdır.

Maddə 18
Qüvvəyəminmə

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan daxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflər arasındakı diplomatik notaların mübadiləsi haqqında sonuncu bildirişin verildiyi tarixdən qüvvəyə minəcəkdir.

Bunun təsdiqi olaraq, öz müvafiq Hökumətləri tərəfindən zəruri səlahiyyət verilmiş aşağıdakı şəxslər bu Sazişi imzaladılar.

Bu Saziş Bakı şəhərində 2016-cı il Aprel 6 tarixində, hər biri ingilis və Azərbaycan dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır və mətnlər bərabər autentikdir.

Amerika Birləşmiş Ştatları
Hökuməti adından:

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından: